

Baggeren ringvaart Haarlemmermeer; samen sta je sterk!

Themadag Baggernet op 20 november 2012

In samenwerking met Provincie Noord-Holland en HHRS van Rijnland

Samenvattend verslag

Op 20 november 2012 vond in de schouwburg van Amstelveen een, mede door Provincie Noord-Holland en Hoogheemraadschap van Rijnland mogelijk gemaakte, Baggernet-bijeenkomst plaats met als onderwerp "Baggeren ringvaart Haarlemmermeer; samen sta je sterk!". De bijeenkomst was vooral ingestoken om de uitgebreide samenwerking die aan de grondslag van het baggerwerk heeft gelegen toe te lichten. Die samenwerking maakt namelijk veel meer mogelijk dan enkel een gebaggerde vaart. Een voorbeeld hiervan is de aanleg van natuurvriendelijke oevers ter plaatse van het beschermd natuurmonument de Oosteinderpoel. Deze natuurvriendelijke oevers bestaan uit grote baggertubes die gevuld zijn met een deel van de gebiedseigen bagger en moeten het gebied beschermen tegen verdere erosie door golfslag. In de ochtend werd een aantal presentaties gegeven en 's middags werd per boot een bezoek gebracht aan ringvaart en Oosteinderpoel.

Zo'n 200 deskundigen uit de waterbodemonwereld namen deel aan de bijeenkomst.

Dagvoorzitter Kees Vonk, voorzitter van Baggernet, opende de bijeenkomst met een welkomstwoord waarna hij de aanwezigen voorstelde aan de twee gastheren van deze dag: Chris de Vries, Directeur Beheer en Uitvoering, Provincie Noord-Holland en Pieter Hellinga, Hoogheemraad Rijnland. Beide gastheren gingen in op het belang van samenwerking waardoor er een synergie tussen meerdere projecten en partijen kan ontstaan, ondanks dat er soms tegenstrijdige belangen spelen. Pieter Hellinga benadrukte daarna nog eens dat samenwerken de manier is om maatschappelijke meerwaarde te creëren.

Dineke Mulderij, projectleider Provincie Noord-Holland, schetste in haar presentatie de kaders, randvoorwaarden en de verschillende opgaven van het gehele project. Ze omschreef drie verschillende opgaven van het project: de hydraulische en nautische baggeropgaven en het probleem van oeverafslag bij natuurmonument Oosteinderpoel, onderdeel van Ecologische verbindingszone de Groene As. Om de verschillende belanghebbende partijen (Provincie Noord-Holland, HHRS van Rijnland, Landschap Noord-Holland en diverse gemeenten) bijeen te krijgen is er gekeken naar een integrale en innovatieve baggeraanpak waarbij baggertubes worden gebruikt om de Oosteinderpoel te beschermen.

Joris van Liebergen, projectleider Provincie Noord-Holland, ging vervolgens in op de kwestie hoe die samenwerking dan precies is ingestoken en uitgewerkt. Hij vertelde dat de Provincie Noord-Holland en HHRS van Rijnland op basis van de verschillende gewenste profielen in de ringvaart de kosten en verantwoordelijkheden van het project hebben verdeeld. Vervolgens ging Joris in op de bijkomende risico's bij het project en hoe daarmee is omgegaan. Hij vertelde dat er uiteindelijk 3 samenwerkingsovereenkomsten nodig zijn geweest om het gehele project (en de risico's) te omvatten. Eén voor het baggeren, één om de Oosteinderpoel te beschermen met baggertubes, en één voor het baggeren van NGE verdacht gebied.

Gustaaf van Wijk, projectleider Hoogheemraadschap van Rijnland, ging vervolgens in op de baggerdilemma's in de Haarlemmermeer. Hij benadrukte het belang van duurzaam werken, waarna hij aangaf wat 'duurzaam' nu precies inhoudt voor het Hoogheemraadschap. Gustaaf stelde dat het vanuit dit oogpunt belangrijk is om de bagger te gebruiken als grondstof en zoveel mogelijk lokaal her te bestemmen, maar ook om de veiligheid en stabiliteit van de ringvaart in de gaten te houden.

Eldert Besseling, mede-eigenaar van Besekk, schetste in zijn presentatie het belang van innovaties en ecological engineering. Hij gaf aan de hand van verschillende praktijkvoorbeelden

aan dat geotubes op een goede en constructieve manier kunnen bijdragen aan werken. Zeker als de geotubes betrokken worden bij baggerwerken en gevuld kunnen worden met gebiedseigen bagger is er volgens Eldert ook financieel het een en ander te winnen. Volgens Eldert is het unieke van de baggertubes bij de Oosteinderpoel de hoeveelheid bagger (ruim 25.000 m³) en de enorme krachten op de baggertubes door de intensief gebruikte vaarroute.

Francis Schennink, regiobeheerder bij Landschap Noord Holland, gaf een impressie van natuurterrein de Oosteinderpoel. De Oosteinderpoel is een unieke locatie vanwege het voorkomen van bijzondere flora en fauna (waaronder moerasheide en de Europese meerval). De samenwerking in het kader van dit vooroeverproject maakt de beheerambitie van dit beschermde natuurmonument uitvoerbaar. Vooral in het voorkomen van oeverafkalving en het wegslaan van moerasbos (sinds 1984 is ruim 2.5 hectare van het oppervlak in het water verdwenen) zullen de baggertubes een belangrijke bijdrage leveren. In combinatie daarmee kan nieuwe natuur worden gerealiseerd en de kwaliteit van bestaande natuur worden verbeterd.

Na de presentaties bedankt Kees Vonk de sprekers voor hun inzet en enthousiasme. 's Middags werd met een boottocht het betreffende gebied bezocht. Tijdens de boottocht is er een bezoek gebracht aan de locatie waar de baggertube geplaatst gaan worden. Ook is de Oosteinderpoel verkend.